

Hvězdy nad klášteřem

Na klášter se snesla noc. Při pohledu z dálky skoro splýval s nebem, protože příbytky mnichů, přilepené na skále jako orlí hnízda, světélkovaly do noci a jen stěží se daly rozeznat od hvězd.

Mniši ve svých domečcích odříkávali večerní modlitby a někteří se už chystali ke spánku. Tu najednou cosi proletělo potměnou uličkou mezi Bílým chrámem a první řadou mnišských obydlí. A za chvíli zas, jen z druhé strany.

No ovšem! Malí mniši se sbíhají k Lobsang Gjalchänovi, odrostlejšímu mládenci, který pochází z vedlejšího údolí a z dětství si pamatuje všechny pohádky a žertovné příběhy, co mu povídala babička.

Jenže malí raubíři v červeném rouchu nemohli k Lobsangovi na pohádku, jak se jim zlíbilo. Cesta k němu totiž vedla kolem domku, kde bydlel gekö, který v klášteře dohlížel na kázeň a pořádek a jehož bystrému oku jen tak něco neuniklo.

Kdyby přísný gekö zjistil, že malí mniši po večerce poslouchají „babské žvásty“, určitě by je stihl trest. Povídalo se, že kdysi dávno poslal jednoho provinilce, ať sestoupí po rozviklaném dřevěném žebříku do řeky ve strži za klášteřem a přinese vědro plné vody.

Proto se chlapci scházeli většinou jen tehdy, když byl gekö pryč – když jednou za čas odešel na návštěvu k příbuzným o tři vesnice dál nebo když musel do města. A přesně to se stalo právě dnes. Gekö musel ke křečím pro nové roucho, protože přicházela zima. Vrátit se měl až na druhý den, a tak se novicové smluvili, že se po večerce sejdou u Lobsanga.

Když do jeho domečku dorazili všichni, každý dostal mističku s čajem a mladý mnich se dal do vyprávění...

Jak Akhu Tānpa zařídil hostinu pro celý kraj

V jednom malém království na střeše světa žil král, který byl lakota sama. Přestože ve studni na jeho dvoře bylo vody dost a dost, lidem ji odměřoval a nechával si za ni platit.

Když takhle jednou časně zrána stáli vesničané s vědry před studnou a čekali, až na ně přijde řada, Akhu Tānpovi došla trpělivost.

„Oč se vsadíte, že zařídím, aby král vodu rozdával zadarmo a navíc ještě uspořádal velikou hostinu pro celý kraj?“ povídá.

„A co kdybys pak naučil moje jaky lítat?“ vysmála se mu jedna sousedka a všichni kolem se rozesmáli, až se za břicho popadali. Akhu se jen lišácky usmál a nic na to neřekl.

Ještě ten den uskutečnil svůj plán. Počkal si, až král bude na střeše paláce, a postavil se ke studni. To už tam nikdo ze sousedů nebyl, protože tou dobou všichni pracovali na poli.

16–17

Jak se vejce pomstilo

V husté džungli kdysi žila šťastná slepice. Šťastná byla proto, že toho jara nakladla neobyčejně velké vejce. A teď pro nevylíhlé mládě připravovala hnízdo. Měla velikou radost, hvízdala si oblíbené písničky a přitom hledala větvičky a kousky starého oblečení, které lidi nedbale vyhodili v džungli.

Jednoho dne, když se vzdálila z domova, potkala zlou *kirwu*, malou divokou kočku.

„Nazdar kuře,“ pozdravila slepici kirwa pohrdavě. „Mám obrovský hlad.“

„Prosím, nezabíjej mě,“ prosila nešťastná slepice. „Musím se postarat o své vejce.“

„Vejce nevejce, já tě sním.“

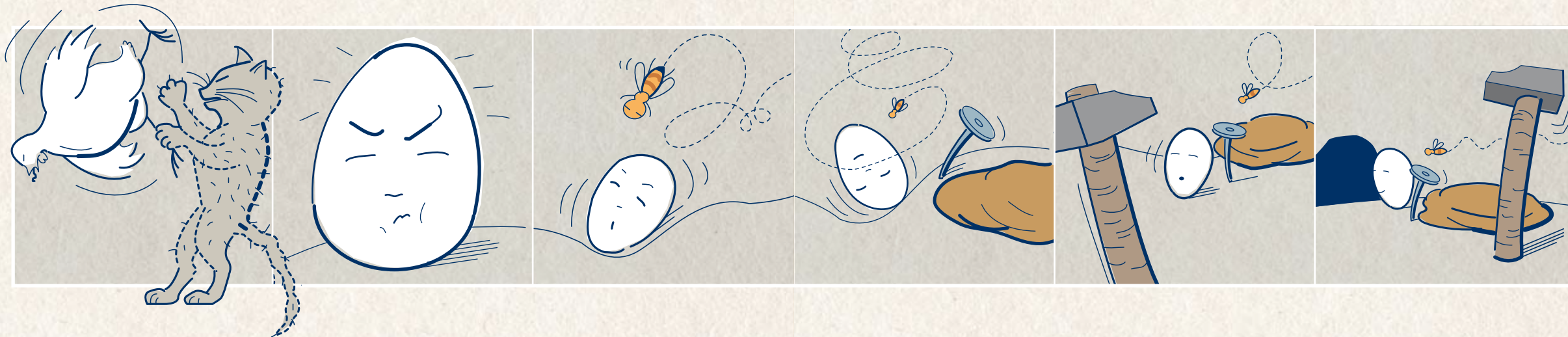
„Jestli mě chceš zabít, počkej, až mé děťátko bude velké a dokáže si najít potravu i beze mě.“

Ale nenasytná kirwa dala nešťastné slepici obrovskou ránu. Té se naštěstí podařilo utéct, ale měla zlomené křídlo.

Když se to všechno dozvědělo vejce, velmi se rozzlobilo a rozhodlo se, že to kirwě vrátí.

„Když se nepotrestá zlo, jak by to na světě vypadalo?“ vykřiklo vejce rozhněvaně a zatnulo zuby.

A tak šlo hledat, kde se nepřítel skrývá. Kutálelo se a kutálelo, do kopce k noře, která patřila zlé kirwě.

Santal dražší než zlato

Byl jednou jeden hospodář a ten měl na dvorku santalový strom, který byl dražší než zlato. Zdědil ho po rodičích. Vůně santalu byla cítit na půl míle daleko a každý, kdo šel kolem, jen v údivu povzdechl: „Panečku, to je ale nádherný santalový strom,“ a zastavil se, aby se nabažil té vůně a popěl na strom několik slov chvály. Že byl strom mimořádný a vzácný, to bylo zřejmé už jen z užaslých pohledů všech kolemjdoucích. Jediný, kdo neviděl, jaká je to vzácnost, byl pošetilý hospodář.

A tak si jednoho dne řekl: „Všichni můj santalový strom obdivují. To asi bude mít velkou cenu. Když ho porazím a prodám ho, utržím pěknou hromádku peněz a pak už nikdy nebudu muset pracovat. Budu jen jíst a spát.“

A tak tedy strom bez meškání porazil a že ho půjde prodat do města. Kmen si hodil přes rameno a šel. Když dorazil do města, začal vyvolávat: „Kupte si santalové dřevo! Kupte si santalové dřevo!“ Celý den chodil z jednoho konce města na druhý, ale nenašel jednoho jediného kupce. Protože je santalové dřevo nesmírně vzácné a drahé, nikdo se do jeho koupě nehrnul. Až po mnoha hodinách narazil hospodář u cesty na uhlíře, kolem kterého byla přímo tlačenice, jak od něj všichni chtěli nakoupit dřevěné uhlí. V tu chvíli dostal pošetilý hospodář nápad.

Hned šel zpátky domů, dřevo ze santalu podpálil a udělal z něj dřevěné uhlí. Druhého dne uhlí vzal a že ho půjde prodat. Tentokrát měl prvního kupce, jen co vstoupil do města. Pošetilý hospodář si pomyslel: „Výborně, dneska jsem na to vyžrál.“

Když mu pak ale zákazník chtěl zaplatit ubohých pár krejcarů, co se platí za obyčejné dřevěné uhlí, hospodář se na něj osopil: „Opovaž se dělat si ze mě blázny! To uhlí je ze dřeva bílého santalu.“

Obsah

Hvězdy nad klášterem	8	18. O opici, která měla za ušima	82
1 Jak se zlato proměnilo v písek	10	19 O ocásku, který kradl	86
2 O Akhu Tānpovi a oslím másle	12	20 O dvou sousedech	88
3 O netopýrovi, který nechtěl platit daň	14	21 O kouzelné čapce, bubnu a misce	92
4 Jak Akhu Tānpa zařídil hostinu pro celý kraj	16	22 O nešťastném synu a jeho dýce	98
5 O děvčeti, které si za muže vzalo hada	22	23 Jak dva bratři zachránili krále	100
6 O chudém mládenci a chamtivém králi	24	24 Dva přátelé a dvě lsti	104
7 O dvou děvčatech a dvou darech	30	25 Jak se vejce pomstilo	106
8 O chytrém tesaři	32	26 O dvou kouzelných korunkách	110
9 O dědovi Hele Hele	36	27 Krev z očí kamenných lvů	116
10 O pouzdru na nůž plném campy	40	28 Santal dražší než zlato	120
11 O králi s oslíma ušima	48	29 O pastýři a lišce	124
12 Královský výnos	52	30 O soudu s oslem a balvanem	126
13 Jak Akhu Tānpa pomohl chudé vdově	54	31 O vejcích, která uletěla	128
14 Děvče a bratříček Měsíc	58	32 Tři bratři a tři bedničky	132
15 A těsto se kutálí...	66	33 Kázání pro lišku	138
16 O kouzelné truhliče od krále nágů	70	Tajemství znaků	140
17 Jak Akhu Tānpa stěhoval obří balvan	80	Doslov pro dospělého čtenáře	142
		Slovníček	146

verzone